

MAGDALEŇKA A ŠKRIATKOVIA

NAPISALA LIBUŠA FRIEDOVÁ

MAKRES
LIL
11/104
POTVŮC

*Magdalénka
a škriatkovia*

MAGDALÉNKA A ŠKRIATKOVIA

NAPÍŠALA LIBUŠA FRIEDOVÁ

NAKRESLIL
IVAN
POPOVIČ

PERFEKT

Text © Libuša Friedová
Illustrations © Ivan Popovič
Slovak edition © Perfekt 2013

Libuša Friedová

Magdalénka a škriatkovia

Autor: Libuša Friedová
Ilustrácie: Ivan Popovič
Zodpovedná redaktorka: Magdaléna Gocníková
Jazykové redaktorky: Viera Gründlerová, Zuzana Vrábelová

Zalomenie a príprava tlačových podkladov: Pavol Janoško, DTP Perfekt

Vydal PERFEKT, a. s., Karpatská 7, 811 05 Bratislava, ako svoju 641. publikáciu
a ako 27. publikáciu v edícii Fífikova knižnica.

Prvé vydanie
Rok vydania 2013

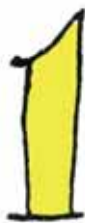

Tlač: Polygraf Print spol. s r. o., Prešov

ISBN 978-80-8046-607-7

Vyšlo s podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Prvá rozprávka o škriatkovi Tiktakovi

*KTO VYLIEZOL Z BUDÍKA • ČO S NOHAMI AKO DVE POLIENKA •
AJ DNES ŽIJÚ ŠKRIATKOVIA • TIKTAK SPIEVA NA MAĽOVANÝCH HRNČEKOCH
• O ČASE, HUSLIACH A O KLASE • NA RUČIČKY TREBA VEDIEŤ KLOPKAŤ
KLADIVKOM • ZOPÁR DOBRÝCH SLOV KAŽDĚMU DOBRE PADNE • TIKTAK SA
VRACIA DO BUDÍKA •*

Bol raz jeden hranatý belasý domček s červeným tehlovým komínom a v ňom žila malá Magdalénka. Dlho sa v domčeku nič zvláštneho nedialo. Až odrazu v kuchyni na polici medzi maľovanými hrnčkami prestal poobede tikať starý budík. Bol to skúsený budík. Tučný ako plechový bubon. No predsa onemel ako ryba.

– Ty náš starý plechový chudáčik. Iste ti ochorelo hlavné pero, – povedala Magdalénka.

– Aké ochorelo? Pero je zdravé ako repa, – vtom nadvihol niekto na budíku gombík od zvončeka, ako keď sa na hrnci nadvihuje pokrievka.

– To som si iba ja vzal krátku dovolenku. Keď človek vo dne v noci sedí v budíku, niekedy mu celkom zdrevenejú nohy. Sú ani polienka. A z budíka ktosi liezol. Bol malý ako palec, tučný ako súdok, oblečený v plechovej kacabajke, v plechových nohaviciach, ba aj na nohách mal plechové vybíjané krpčky.

– Raz, dva, tri! Preto si občas zacvičím, – urobil tri drepy.

– Pravou nohou, ľavou nohou, hopsasa. Ahoj, Magdalénka!

– Ahoj, – povedalo dievčatko.

– Ja som škriatok Tiktak, – riekol. Magdalénka sa veľmi zaradovala.

TO JE
MAGDALENA

TO JE HLAVNE
PERO

← TO JE
TIK TAK

TO JE ZLATO

TO JE STRIEBRO

TO JE SOL

TO JE DESIATA

INAC BY MOHLO BYT
V NASOM POMCKU
POLUDNIE UZ VECEK

– My máme v budíku plechového škriatka, – zvolala. – A ja som si myslela, že škriatkovia už na svete ani nežijú.

– Prečo by sme nežili? – vytiahol si Tiktak z vrecka plechový hrebeň a rázne si začal česať bielu briadku od nosa až po plechové kolená.

– Škriatkovia boli na svete odjakživa, – pritom sa obozretne pozeral najmä pod zelené kreslo starej mamy.

– A vždy aj budú. Hoci i tu nastali vážne zmeny. Dnes už nekopeme v jaskyniach zlato, striebro a soľ. My dnes vykonávame iné dôležité služby.

– Nech je to, ako chce, – povedala šťastná Magdalénka, – či kopete, či nekopete, hlavné je, že ty žiješ v našom starom budíku.

– Moja reč, – povedal Tiktak a začal poskakovať v plechových krpčekom po maľovaných hrnčekoch, až sa na polici rozoznala pekná hudba.

– Koľko je hodín? Plný komín, – spieval si pri tom. – No to máme hŕbu času. Všetko potrebuje čas. Ty máš čas? On má čas? Ja nemám čas. Avšak, kto má dneska čas? Boli časy, boli, ale sa minuli. Kam ste sa podeli, moje mladé časy? Čo je to? Čo je to? Vyčkaj, škriatok, času ako hus klasu. Čas, časík časový, zjedzme koláč makový.

Nestráčajme, deti, čas, príde noc a privrie nás.

Vyspevoval aj ďalšie vety. Všetky boli rovnako dôležité.

– Milý Tiktak, – povedala Magdalénka, – keď som ťa uvidela, hneď som vedela, že si veľmi vzácny škriatok. Nie si ty náhodou škriatkovský minister? Tak či tak – iste máš v našom budíku veľmi dôležitú úlohu.

– Čo som, to som, – zoskočil Tiktak z hrnčekov Magdalénke rovno na dľaň, kde sa staval na špičky, aby vyzeral väčší.

– Nijako sa nechválím, ale to ja klopám malým plechovým kladivom vášmu budíku na ručičky. Tik – do malej, tak – do veľkej. Takto ja u vás riadim čas. Len nejaká úbohá dáždovka, ktorá nemá ani uši, ani oči, nevzdelanec či prázdna hlava si môžu myslieť, že riadiť čas v plechovom budíku je maličkosť. Takú službu môže robiť iba skúsený škriatok, ako som ja. Ináč by mohlo byť v tomto domčeku poludnie už večer, ráno o polnoci a súmrak o desiatej hodine doobeda. Magdalénka, zjedla by si desiatu – a všade tma ako v dedkovom dáždniku. Okrem toho cez školský rok klopám na ručičky čo najrýchlejšie: Tik-tak tik-tak tik-tak tik-tak tik-tak!

To preto, aby sa ti školský rok čo najrýchlejšie skončil.

Zato cez prázdniny klopkám ako ustatý slimák:

T i k t a k t i k t a k t i k...

Aby ti, Magdalénka, prázdniny vydržali čo najdlhšie.

Magdalénka už nemohla viac mlčať.

Opatrne stisla plechového Tiktaka v dlani, až mu von trčala iba hlava a konce krpčekov, a vravela mu:

– Ty statočný dobroprajný plecháčik!

Usilovná briadka! Učená hlava v škriatkovskej čiapočke! Ty náš plechový poklad! Aké šťastie, že práve ty žiješ u nás, v našom plechovom budíku!

– Aleba! Ticho! Ja ťa nepočúvam. To nemuselo byť a nestojí to za reč, – šťastne sa zatiaľ mrvil Tiktak Magdalénke v dlani. Veď niekoľko pekných slov za dobrú prácu každému dobre padne.

No zrazu sa udrel dlaňou po čele:

– Tisíc hrmených minút! Moja rozcvičková dovolenka už celkom vypršala.

Rýchlo sa znova pozrel na zelené kreslo, vyskočil Magdalénke z dlane rovno na plechový budík a začal sa doň pekne ponárať ako potápač do rybníka.

Čas vždy beží tik a tak

ako keď sa sype mak.

Čas je máčik belavý,

sype sa nám na hlavy.

Občas je čas rýchly vták,

odletí nám tik a tak.

Len dočkajme času

ako húsky klasu,

húdol si pritom spokojne.

– Vážený Tiktak, kedy budeš mať zase dovolenku? – volala za ním

Magdalénka.

– A či ja viem, kedy mi zase zdrevenejú nohy? – ozvalo sa z budíka, ako keby Tiktak sedel na kameni v hľbokej pivnici.

Potom začal starý budík znova tikať.

Najprv rýchlo, no potom ako vždy: tik-tak, tik-tak.

Ako keby sa vôbec nič nebolo stalo.

Druhá rozprávka o škriatkovi Halóhaló

ĎALŠÍ ŠKRIATOK V BELASOM DOMČEKU • PREČO JE HALÓHALÓ TENKÝ AKO REZANČEK • PALIČKA JE PROTI PORUCHÁM • TELEFÓN NIE JE NIEČO HALABALA • MAGDALÉNKA TELEFONUJE S BORKOM • BITKA S PORUCHOU VEĽKOU AKO RUŽOVÉ PRASIATKO • ODVÁŽNY HALÓHALÓ NESMIE BYŤ NEŠŤASTNÝ • AJ NA CHODBE SA KRÁSNE OSLAVUJE •

Uplynulo niekoľko dní od chvíle, ako sa škriatok Tiktak vrátil do svojho plechového budíka a Magdalénka zamyslene chodila po domčeku sem a tam.

– Prečo Tiktak nemá rozcvičkovú dovolenku každý deň? To by sme si žili. A možno máme v našom domčeku škriatkov viac, – uvažovala.

No hoci sa pozerala do všetkých kútov, nikde nevidela ani nohu.

Vtom na siedmy deň, keď vonku od rána padali dažďové kvapky veľké ako fazule, poštekliha Magdalénku na uchu biela briadka.

– Tiktak, to si ty? – zaradovala sa

Magdalénka.

– Tri razy hádaj, – bol to veru naozaj on.

Hneď bežal s Magdalénkou z kuchyne na chodbu, kde si obaja precvičovali svaly poskakovaním z dlaždice na dlaždicu.

No Tiktak odrazu vyskočil na čiernu skrinku, kde mal v belasom domčeku odjakživa svoje miesto biely telefón.

– Haló, haló, – ťukal mu plechovým prstom na slúchadlo ako na dvere a volal:

– Dobrý deň, aj keď prší. Kto je tam? A kto je tu? Tu je Tiktak. A ty môj odvážny brat Halóhaló, keď si tam,

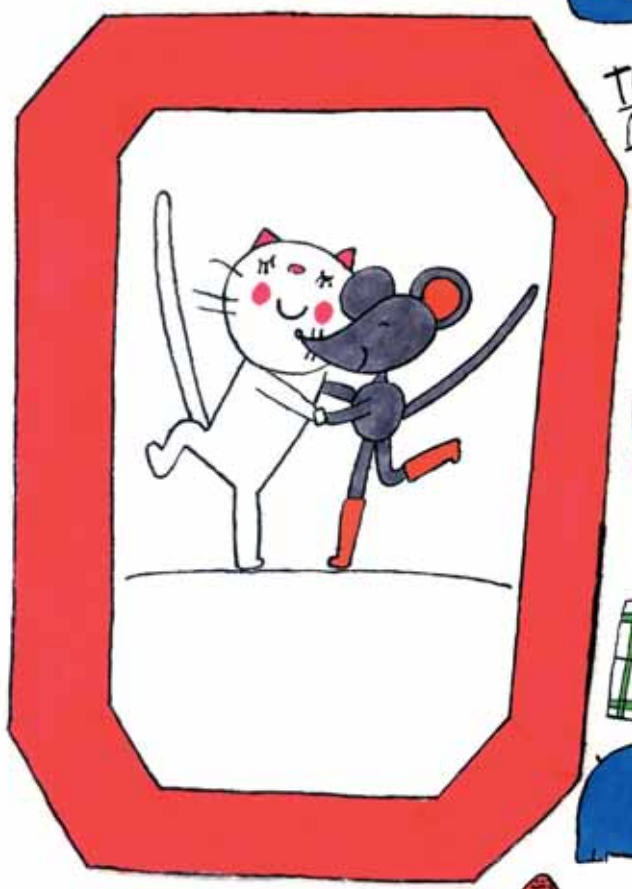
1	PONDELOK
2	UTOROK
3	STREDA
4	ŠTVRTOK
5	PIATOK
6	SOBOTA
7	NEDEĽA

TO JE HALCHALO

TO JE
MYSI
CHLP

P B A B r Ch

TO JE STODOLA

HALÓ, HALÓ, ČO SA STALO!
MAČA S MYŠKOU TANCOVALO.

prečo sa nehlásiš? To mi nie je jasné.
Hádam driemeš? Alebo vari spíš? Či ti
od dažďa prechladlo slúchadlo?

– Aké prechladlo? Kto tu spí
alebo drieme? To by moja závažná
služba pekne vyzerala, – zahromžilo
konečne v telefóne

a zo slúchadla sa plazil von ďalší
škriatok.

Bol tenký ako rezanček. Kacabajku,
nohavice i krpčky mal upletené
z červenkastého medeného drôtu a v
ruke držal čudnú paličku.

– Úbožiato, musí byť ako črievko.
Slúži v telefónnom drôte, – šepkal
zatiaľ Tiktak Magdalénke. Potom sa
obaja škriatkovia vrhli jeden druhému
do náručia.

– Brat môj škriatkovský, premilený,
ako si žiješ? – volali.

– Kedy sme sa to posledný raz videli?
Včera pri večeri? Čo máme nového? So
zeleným kreslom nie sú starosti? Ale
kdeže, keď sme tu my! A čo služba,
ide? A čo zdravie, slúži? A čo brada,
rastie?

Dojato pritom poťahovali nosmi, ktoré
si vzájomne utierali briadkami ako
vreckovkami.

– Sláva, máme v domčeku až dvoch
škriatkov, – radovala sa zatiaľ
Magdalénka. – Ja som tušila, že Tiktak

u nás nežije sám.

A zvedavo si škriatka Halóhaló
prezerala. Najmä jeho čudnú paličku,
ktorá vyzerala veľmi zvláštne.

Škriatok Halóhaló preto hneď uhádol,
čo jej chodí po rozume, nechal
objímanie s Tiktakom a hrdo povedal:

– Drahá Magdalénka, telefón nie
je niečo halabala. Dajaký obyčajný
drôt, kde na jednom konci sedíš ty, na
druhom konci niekto iný a myslíte si,
že teraz si môžete do vôle všetko
oznámiť a vysvetliť. Aleba! Veď na
svete sú ešte vždy aj poruchy a omyly.
No našťastie som tu aj ja a môj skvelý
protiporuchový prístroj. Ja som, milá
Magdalénka, vo vašom telefóne
odháňačom porúch a omylov. Ahoj!
Nato Halóhaló bojovne zamával
paličkou vo vzduchu.

– Ahoj, – povedala Magdalénka.

– Hneď som vedela, že máš u nás
veľmi závažnú službu.

A Halóhaló jej pri príležitosti ich
zoznámenia dovolil, aby si
zatelefonovala, komu len chce.

– V hovore ťa nebude rušiť ani myš, –
pchal sa s paličkou nazad do telefónu.

– O to sa ja postarám.

– To je pekná ponuka, – poďakovala sa
mu Magdalénka. A rozhodla sa, že
zavolá telefónom susedovho psa

Borka.

– Mám ho veľmi rada, – vysvetľovala Tiktakovi. – Je to dobrý pes.

Dnes som ho pre lejak ešte nevidela. A keď toho, koho máme radi, nevidíme a nemôžeme ho navštíviť, máme mu aspoň zatelefonovať.

Spolu začali hľadať v telefónnom zozname Borkovo číslo.

– Bude pod písmenom P. Pod Psami, – radil Tiktak.

– Nie je tam, – povedala Magdalénka.

– Nebude pod B? Pod Búdami?

– Nie je tam.

– Možno pod Br. Brechaním, – povedal Tiktak.

– Ani tam nie je, – zľakla sa už Magdalénka.

– A pod Ha? Pod Havkaním?

Nakoniec našli Borkovo číslo pod D.

Pod Dobrými psami.

– Hav, hav, – rozčúlene havkal Borko do telefónu mokrým ňufákom, až na Magdalénku vyprsklo zo slúchadla niekoľko dažďových kvapiek.

– To máme psie počasie! Na budú mi bubnujú kvapky veľké ako fazule. Taký čas pre slimákov, psa nehodno vyhnať von!

– Borko, Boruško, psička milé, – povzbudzovala ho Magdalénka.

– Počasie je nanič, ale ani takýto dážď

netrvá večne. Vydrž – a nad budú ti zasa vyjde slniečko. Hneď bude to bubnovanie...

A chcela Borkovi povedať aj ďalšie pekné slová. No vtom v telefóne niečo silne zakrochkalo. Akoby do drôtu vbehlo ružové prasiatko a začalo:

– Kvík, kvé! Kroch, krochkroch!

– Kvík! Kvé!

A z telefónu sa ozval strašný hurhaj, sácanie, drganie i zápasenie. Akoby tam z niekoho dušu vytriasali. K tomu strašné údery paličkou!

Bum! Bác! Buch!

Už bolo nad slnko jasné, že sa dnu strhla hrozná bitka. Magdalénke s Tiktakom, ktoré mali uši pritisnuté na slúchadle, vstávali vlasy dupkom.

– Halóhaló, drž sa, doňho! Naňho, do toho! – kričali.

Konečne v telefóne posledný raz kvíklo a zo slúchadla sa štvoral Halóhaló.

– Drahá Magdalénka, – ešte vždy sa bojovne oháňal paličkou, – práve tebe a Borkovi musel vliezť do hovoru najväčší omyl môjho života. Bol veľký ako ružové prasiatko. Ja nešťastník! Na nose sa mu perlili kvapky potu.

– Prečo nešťastník? – pekne mu utierala Magdalénka nos čistou vreckovkou. – To je naopak veľké

šťastie a hrdinstvo, keď premôžeme obrovský omyl.

– Moja reč, – dodal Tiktak.

Vtedy sa konečne začal škriatok

Halóhaló usmievať.

– Hijó, – zaraz si urobil z telefónu bieleho koníka, rozkročmo sa naň posadil, občas ho pleskol paličkou ako bičom a veselo si vyspevoval:

Haló, haló,

čo sa stalo?

Mača s myškou tancovalo.

Kde to bolo?

V stodole.

Kedy?

Včera po škole.

S jednou myškou,

s jedným slonom.

To vám hlásim

telefónom.

– Tak obidvom ahoj, – riekol Tiktak a odobral sa nazad do svojho budíka. No Magdalénka a škriatok Halóhaló oslavovali na chodbe víťazstvo nad obrovským omylom až do večera. Veď aj tak lialo ako z krhly a z domčeka sa nedal vystrčiť ani len nos.

3

Tretia rozprávka o škriatkovi Motkoškovi

PREKVAPENIE POD ZELENÝM KRESLOM • TVRDOHLAVÁ BOSÁ FAZUĽKA SA VOLÁ MOTKOŠKO • KAM SA NEMÁ STRKAŤ NOS • TIKTAK A HALÓHALÓ SA HNEVAJÚ, KEDY CHCÚ • NAČO MÁ MOTKOŠKO PÍLKU • AKO VLASTNE SPÍ STARÁ MAMA • TROCHU O VÝCHOVE, O BRADE A O STARÝCH BRAČEKOCH • MOTKOŠKO VIE PÍLIŤ •

Ako pršať začne – tak aj prestane. Fazuľový dážď bol už týždeň za horami. No Magdalénke ešte vždy chodil po rozume zaujímavý mokrý deň.

– Bolo to vlastne pekné. Veď som okrem Tiktaka spoznala aj škriatka Halóhaló, tenkého ako rezanček, – myslela si.

A každý večer im pri budíku i pri telefóne nechávala sladkú maškrtu – kúsok čokolády, ktorý do rána zmizol.

– No dúfam, – povedala si v stredu poobede, – že máme v našom domčeku škriatkov ešte viac.

Vtom niečo zaškrabotalo

v kuchyni pod zeleným kreslom starej mamy.

– To som si mohla myslieť, – hneď sa tam Magdalénka pozrela. A mohla si od radosti oči vyočiť. V zelenom šere pod kreslom sedel ďalší škriatok. Veľký ako malá strakatá fazuľka. Šaty mal ako po staršom bratovi. Kacabajku samá záplata. Nohavičky vyhrnuté. Nohy bosé. A brada holá ako ružové mydlo.

Zato zuby mal biele ako konvalinky a práve hrýzol palec Magdalénkinej červenej rukavičky.

– Ahoj, – povedala Magdalénka. – To je moja rukavička. Hľadám ju už od